

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

25 februarie 2013

BV Nr. 80

Biroului permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

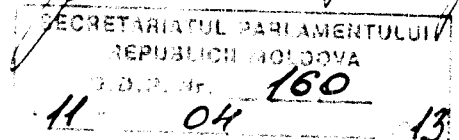
Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Cu respect,

Deputați în Parlament

D. Viorica / D. Viorica /
Prof. O. Bodrug
In. Ștefăniță / Ion Ștefăniță
Valeriu / M. Chiriac

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta Lege organică.

Art. I. - Legea nr. 851-XIII din 29 mai 1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.52-53, art.494), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 18 alineatul (7) textul „de autoritatea centrală pentru resursele naturale și mediu” se substituie cu cuvintele „prin lege”.

2. Legea se completează cu articolul 20 cu următorul cuprins:

„Articolul 20. Avizul expertizei ecologice de stat

(1) După examinarea complexă a documentației prezentate pentru efectuarea expertizei ecologice de stat, experții ecologi de stat întocmesc un aviz care conține decizia cu privire la acceptarea sau respingerea documentației. Concluziile și propunerile din aviz trebuie să fie formulate clar și să constate:

a) oportunitatea și condițiile de realizare a documentației de proiect, a proiectelor documentelor de politici, acte legislative și normative, contracte de concesiune, convenții internaționale sau necesitatea refacerii acestora și prezentării repetate pentru efectuarea expertizei ecologice de stat;

b) respingerea documentației în cazul în care aceasta nu este conformă dispozițiilor legale și cerințelor normative în domeniu.

(2) În funcție de complexitatea și importanța obiectului preconizat pentru economia națională, avizul expertizei ecologice de stat poate fi examinat, în caz de necesitate, la ședința colegiului autorității centrale pentru mediu, care adoptă decizia respectivă.

(3) Avizul expertizei ecologice de stat se transmite beneficiarului documentației.

(4) Avizul expertizei ecologice de stat cu privire la proiectele de acte legislative și de alte acte normative se transmite autorităților publice, care adoptă aceste acte.

(5) Avizul expertizei ecologice de stat și decizia autorității centrale pentru mediu sunt apărute de legislația în vigoare.

(6) Avizul expertizei ecologice de stat este obligatoriu pentru beneficiar, proiectant, autoritățile publice de toate nivelurile și pentru organele care asigură finanțarea activității economice preconizate și servește drept bază pentru:

- a) aprobarea noilor documentații de proiect în modul stabilit de actele legislative și normative în vigoare;
- b) eliberarea de către organele de resort, în modul stabilit, a autorizațiilor pentru dreptul de folosință a resurselor naturale și componentelor naturii;
- c) suspendarea sau interzicerea construcției și dării în exploatare a obiectelor respective sau a executării altor lucrări;
- d) publicarea informației despre rezultatele expertizei ecologice de stat a documentației de proiect pentru obiectele concrete.

(7) Aprobarea noilor documentații de proiect specificate la art. 6, cu excepția proiectelor de acte legislative și de alte acte normative, și autorizarea realizării lor se fac numai în cazul în care beneficiarul dispune de avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat și respectă întocmai recomandările acesteia.

(8) Persoanele fizice și juridice care nu respectă deciziile adoptate în baza avizului expertizei ecologice de stat poartă răspundere juridică în conformitate cu legea.

(9) În cazul în care beneficiarul nu este de acord cu deciziile din avizul expertizei ecologice de stat, el este în drept să atace aceste decizii în instanța de contencios administrativ potrivit Legii contenciosului administrativ.”

Art. II. - Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, nr. 549), se completează după cum urmează:

1. Articolul 10 alineatul (1) se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

- „e) prospecțiunile hidrologice;
- f) prospecțiunile pedologice.”

2. Articolul 11 alineatul (1) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

- „c) expertizei ecologice de stat.”

3. Articolul 12 alineatul (1) se completează cu litera d)¹ care va avea următorul cuprins:

- „d¹) avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat la documentația de proiect;”

Art. III. – În anexa la Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.170-175, nr. 494) lista actelor permissive din compartimentul „Inspectoratul Ecologic de Stat” se completează cu poziția 9 cu următorul cuprins:

9.	Avizul expertizei ecologice de stat de acordare / respingere a documentației de proiect pentru construcții	Conform metodologiei de calcul, aprobată prin lege, cu transferul mijloacelor bănești la bugetul de stat	Valabil pentru perioada preconizată de construcție a obiectului conform documentației de proiect acordate
----	--	--	---

Art. IV. – Prezenta Lege intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Notă informativă

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Conform prevederilor Legii nr. 851-XIII din 29.05.1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1966, nr.52-53) și Legii nr. 1515-XII din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Parlamentului, 1993, nr.238), expertiza ecologică este gen de activitate în domeniul protecției mediului înconjurător ce constă în aprecierea prealabilă a influenței activităților economice preconizate asupra mediului, a corespunderii parametrilor acestor activități actelor legislative și altor acte normative.

Scopul de bază al expertizei ecologice este prevenirea sau minimizarea eventualului impact direct, indirect sau cumulativ al obiectelor și activităților economice preconizate asupra mediului și componentelor lui, ecosistemelor și sănătății populației.

Necesitatea imperativă a expertizei ecologice ca gen de activitate este accentuată de Consiliul Uniunii Europene. Prin Directiva 85/337/CEE din 27.06.1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului și Directiva 97/11/CE din 03.03.1997 de modificare a Directivei 85/337/CEE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului se menționează:

- cele mai bune politici în domeniul mediului constau în prevenirea poluării sau pericolelor de poluare, și nu înlăturarea ulterioară a efectelor lor;
- necesitatea de a lua în considerare impactul asupra mediului înconjurător în faza incipientă în toate procesele de planificare și luare a deciziilor;
- politica privind mediul al Comunității se bazează pe principiul precauției și al acțiunii preventive, pe principiile corectării, cu prioritate, de la sursă a daunelor privind mediul și pe principiul „poluatorul plătește”;
- statele membre pot adopta norme mai stricte decât cele europene.

Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 27.06.2001 cu privire la evaluarea efectelor unor planuri și programe de mediu prevede că evaluarea impactului asupra mediului înconjurător este un instrument pentru integrarea efectelor asupra mediului înconjurător în elaborarea și aprobarea unor planuri și programe care pot avea efecte semnificative asupra mediului, deoarece acesta asigură că efectele respective sunt luate în considerare pe parcursul elaborării programelor și planurilor respective și înainte de adoptarea lor.

Totodată, este de menționat faptul că, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial nr.155-158 din 03.09.2010), Legii nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial nr.170-175 din 14.10.2011), Legii nr.162 din 22.07.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial nr.170-175 din 14.10.2011) au apărut un șir de impedimente în procedura de efectuare a expertizei ecologice de stat.

Astfel, art.10 al Legii nr. 163 din 09.07.2010 nu prevede și nu admite elaborarea studiilor hidrologice și pedologice (învelișului de sol) și altor componente de mediu, fără de care este imposibilă elaborarea compartimentelor de protecție a mediului și, respectiv, evaluarea în deplină măsură a impactului asupra mediului, cu elaborarea măsurilor de protecție a mediului înconjurător.

Articolul 11 al Legii nr.163 din 09.07.2010 prevede supunerea în mod obligatoriu a documentației de proiect verificării de către verifcatorii de proiecte și nu admite solicitarea altor avize la aprobarea acestor documentații de proiect. Astfel, și acest articol nu prevede obligativitatea efectuării expertizei ecologice de stat a documentației de proiect.

Articolul 12 al Legii nr.163 din 09.07.2010 nu prevede și nu admite anexarea avizului expertizei ecologice de stat la cererea beneficiarului pentru eliberarea autorizației de construire.

Din cele expuse urmează, că articolele 10,11,12 ale Legii nr.163 din 09.07.2010 *de facto* ignoră obligativitatea efectuării expertizei ecologice de stat, ceea ce contravine prevederilor art. 23 al Legii nr.1515-XII din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător și art.6 al Legii nr.851-XIII din 29.05.1996.

Ignorarea obligativității efectuării expertizei ecologice de stat și eliberării avizului respectiv contrazice, de asemenea, art.4 al Legii nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative (Monitorul Oficial nr.36-38 din 14.03.2002) conform căruia actul legislativ trebuie să corespundă tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, inclusiv legislației comunitare sus menționate.

Anexa „Nomenclatorul actelor permissive” la Legea nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial nr.170-175 din 14.10.2011) pentru Inspectoratul Ecologic de Stat stabilește 8 acte permissive, unul din care este avizul expertizei ecologice de stat de acordare-respingere a documentației privind auditul ecologic al întreprinderii în funcțiune. *De jure*, norma se aplică în privința întreprinderilor deja construite și puse în funcțiune fără a dispune de avizul expertizei ecologice de stat la documentația de proiect și la procesul tehnologic.

Anexa nu stabilește obligativitatea de a dispune de avizul expertizei ecologice de stat la documentația de proiect pentru construcții.

Practica activității Inspectoratului Ecologic de Stat ne demonstrează că anual se elaborează și se supun expertizei ecologice de stat documentația privind auditul ecologic al întreprinderii în funcțiune doar în 3-5 cazuri.

Totodată, potrivit art.13 alin. (3) nu se permite eliberarea unor acte permise care nu sunt incluse în Nomenclatorul anexat la prezenta lege.

În această ordine de idei, este de menționat că anual se supun expertizei ecologice de stat circa 600-800 documentații de proiect pentru construcții, fiind acumulate în bugetul de stat circa 1 milion lei. Plata pentru efectuarea expertizei ecologice de stat care se varsă în bugetul de stat este prevăzută în art.18 alin. (7) și (8) al Legii nr.851-XIII din 29.05.1996 privind expertiza ecologică de stat și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător.

Este de menționat faptul că conform Anexei nr.1 la Legea Bugetul de Stat pentru anul 2012 taxa pentru expertiza ecologică de stat este prevăzută de 1 milion lei.

Prin urmare, nesolicitarea expertizării ecologice a proiectelor face imposibil controlul la recepția finală a obiectului construit și darea în exploatare în corespundere cu cerințele normative de mediu, precum și eliberarea ulterioară a autorizațiilor de mediu, de asemenea și efectuarea inspectării privind respectarea cerințelor de protecție a mediului și folosire a resurselor naturale.

Reieșind din principiile de bază ale expertizei ecologice, scopurile expertizei ecologice ce țin de prevenirea sau minimizarea eventualului impact direct, indirect sau cumulativ al obiectelor și activităților economice preconizate asupra mediului înconjurător, componentelor lui, ecosistemelor și sănătății populației, este necesară introducerea în Nomenclatorul actelor permise la poziția Inspectoratul Ecologic de Stat a Avizului expertizei ecologice de stat de acordare/respingere a documentației de proiect pentru construcții.

Prin art. III la Legea nr.162 din 22.07.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial nr.170-175 din 14.10.2011) a fost abrogat art.20 al Legii nr.851-XIII din 29.05.1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, ceea ce contribuie la crearea unui gol în sistemul integrat de supraveghere a impactului asupra mediului la etapele de proiectare, recepție în exploatare și de funcționare a întreprinderilor.

Odată cu abrogarea articolului 20, din Lege se exclud argumentele cu privire la obligativitatea expertizei ecologice de stat, temeiul de luare a deciziei privind aprobarea sau neaprobarea de către beneficiar a documentației de proiect, de punere în funcțiune a obiectului construit, eliberarea în modul stabilit a autorizațiilor pentru folosirea resurselor naturale și componentelor naturii. Lipsa avizului expertizei ecologice de stat va produce impedimente la efectuarea activităților de inspectare a obiectelor în funcțiune pentru determinarea impactului asupra mediului și folosirii raționale a resurselor naturale.

Este evident faptul că aplicarea întocmai a prevederilor Legii nr.163 din 09.07.2010, Legii nr.160 din 22.07.2011 și Legii nr.162 din 22.07.2011 va conduce la lichidarea, *de facto*, a expertizei ecologice de stat ca gen de activitate în domeniul protecției mediului și folosirii raționale a resurselor naturale, la producerea impedimentelor în sistemul integrat de evaluare a impactului obiectelor și activităților economice asupra mediului și folosirii resurselor naturale, la efectuarea lucrărilor de inspectare, la prognozarea consecințelor negative asupra mediului, etc.

Practica de neefectuare a expertizei ecologice de stat sau de efectuare de o unică instanță concomitent cu alte genuri de expertiză a proiectelor pentru construcții, care a existat pînă în anii 1989-1990, inclusiv în R.Moldova, denotă insuficiența și caracterul vicios al acestei practici, deoarece problemele ce țin de protecția mediului erau considerate de importanță secundară și deseori nu li se acorda atenția cuvenită, ceea ce în unele cazuri provoca consecințe grave și prejudicii irecuperabile mediului și economiei naționale.

De exemplu, la proiectarea și construirea în anii 1980-1985 a unui sistem de proporții de irigare pe suprafețe extinse, cu utilizarea apei din lacul Ialpug, nu s-a ținut cont de calitatea apei pentru irigație. Ca urmare, sistemul de irigație construit pe terenuri cu suprafețe de mii hectare, costul căruia a constituit aproximativ 450-500 milioane ruble, după finalizarea tuturor lucrărilor, nu a fost dat în exploatare din cauza necorespunderii calității apei pentru irigarea culturilor agricole.

Nerespectarea prevederilor legislației din domeniul protecției mediului la elaborarea documentației de proiect și efectuarea lucrărilor de construcție în anii 2007-2008 a tronsonului de cale ferată Cahul-Giurgiulești a condus la deteriorarea unor sectoare construite a terasamentului căii ferate, la apariția unor terenuri cu suprafețe considerabil deteriorate în urma extracțiilor de sol mineral pentru construcția tronsonului, iar recultivarea și readucerea în circuitul agricol a unor din aceste terenuri este imposibilă.

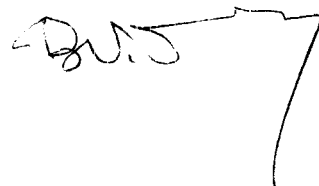
Ca urmare a construcției în 1970-1987 a complexului Hidroenergetic Dnestrovsc-Năslavcea, fără executarea expertizei ecologice a documentației de proiect și exploatării ulterioare cu nerespectarea cerințelor de protecție a mediului, în fluviul Nistru în aval de baraje și, mai cu seamă, în zona Nistrului inferior, au loc procese negative, cu prejudicii irecuperabile pentru ecosistemele acvatice și, în primul rând, pentru dezvoltarea normală a resurselor piscicole.

Cu scopul înlăturării carențelor din unele articole ale actelor legislative ce țin de domeniul protecției mediului și a impedimentelor din procedura de efectuare a expertizei ecologice de stat, pentru evaluarea în deplină măsură a impactului obiectelor și activităților economice asupra mediului și sănătății populației și elaborarea măsurilor respective de prevenire sau minimizare a acestui impact, pentru armonizarea legislației naționale cu cerințele tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și directivelor Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene din domeniul mediului, se înaintează pentru examinare și aprobare

proiectul de lege cu privire la completarea și modificarea Legii nr.851-XIII din 29.05.1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, Legii nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Legii nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Deputat

Boris VIERU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Boris Vieru', with a long, sweeping vertical stroke extending downwards from the end of the signature.